

Piyano, Klarinet (Keman) ve Viyolonsel İçin Üçlü, Si bemol Majör Op.11

* Allegro con brio * Adagio * Tema con variazioni. Allegretto (pria ch'io L'impegno)

Beethoven'in 1798'in ilk yarısında tamamladığı ve Kontes Maria Wilhelmina von Thunn'a (1744-1800) ithaf ettiği bu Piyanolu Üçlü, onun dördüncü triosudur. Gluck, Haydn ve Mozart gibi bestecilere destek olan Kontes Thunn, akrabası Prens Lichnowsky'nin evinde tanıştığı Beethoven en büyük hayranlarından olmuş ve ona da yardım etmiştir.

Beethoven, o yıllarda ün kazanan ve Fransa'dan Rusya'ya kadar uzanan turneleriyle tanınan, ilk klarinet virtüözlerinden Bohemyalı Joseph Beer'in (1744-1812) istediği üzerine bestelediği Gran Trio'yu kontese adamıştı. 1798 Ekim ayında Viyana'da T. Mollo Yayınevi tarafından ilk kez basılan eserde, Czerny'nin ifadesine göre, düzenlemesi Beethoven tarafından bizzat yazılmış olan keman partisi de yer alıyordu. Rivayete göre klarinetçiden pek hoşlanmayan Beethoven böyle bir değişiklik de öngörmüştü. Beethoven son bölümde, 30'dan fazla opera ve operet yazan Alman besteci Joseph Weigl'in (1766-1746) onuncu operası "L'amor marinaro ossia il corsaro" (Denizci aşkı ya da korsan) adlı iki

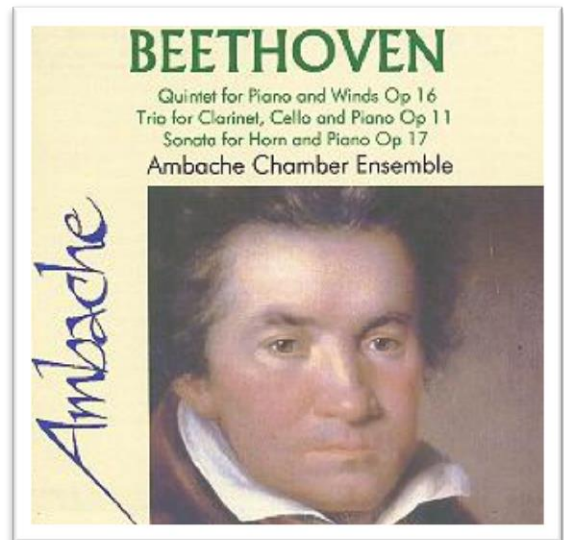
peredelik komik operasının finalindeki Allegretto tempodaki "Pria ch'io l'impegno" sözleriyle başlatan terzet'inin temasını kullanmıştır. Viyana'da Hoftheater'de 15 Ekim 1797'de ilk kez sahnelenen e çok eğlenerek izlenen operanın özellikle terzeti çok sevilmiş, sokaklarda bile söylenir olmuştu. Bu temayı daha birçok besteci yanında Paganini'de 1828'de "Sonata con Variazioni" adlı orkestra eşlikli keman eserinde kullanmıştı.

Müziğin eğlenceli oluşu nedeniyle de esere, sokak şarkıcısı anlamına Gassenhauer adı verilen Op.11 Üçlü'de piyano egemendir. Günümüzde hem klarinet, hem de kemanla çalınan eserin 1. bölümü, 4/4'lük ölçüde, Si bemol Majör tonda, neşeli ve parlak (Allegro con brio) tempoda, virtüöz ve tutkulu bir anlatımdadır...

3/4'lük ölçüde, Mi bemol Majör tonda ve ağır (Adagio) tempodaki 2. bölümün duygulu temasını viyolonsel etkileşim sınırlarında dolaşarak, şarkı söyler gibi (cantabile) ve anlatım gücüyle (con espressione) yansıtır...

Daha önceki tiroların aksine üç bölümlü olan ve scherzo'yu içermeyen eserin 3. bölümü, 4/4'lük ölçüde, Si bemol Majör tonda ve neşelice (Allegretto) tempodadır. O çağın moda operası, Weigl'in Korsan'ından alınan tema üzerine dokuz varyasyondan oluşur. Bu varyasyonlardan sekizi serbestçe gelişir; dokuzuncu ise temaya sadık olarak ve kanon şeklinde önce piyano-viyolonsel, sonra da keman-viyolonsel tarafından çekici ve zarif biçimde duyurulur. Üçlü küçük bir allegro ile temanın parçalanarak sergilenmesiyle sona erer.

Camerata Pacifica — Beethoven Clarinet Trio in B-Flat Major, Opus 11.
<http://www.youtube.com/watch?v=I1QU3rOR4ek>
 Beethoven:Trio in B-Flat Major, op. 11.I. Allegro con brio
http://www.youtube.com/watch?v=aiz-m7lh0_E
 Beethoven - Piano Trio in Bb-Major, op.11 - ATOS Trio
<http://www.youtube.com/watch?v=4vVmGm54K2E>

Kazım ÇAPACI